

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINIERING, IZGRADNJU I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

Društvo za trgovinu, uslužne i proizvodne djelatnosti
HIFA d.o.o. TEŠANJ
 Bukva br.9,74260 Tešanj

PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

BENZINSKA STANICA SA PRATEĆIM SADRŽAJEM
 (snabdjevanje tečnim gorivom,unp-om i kućica / kavez za skladištenje plinskih boca)
Hifa d.o.o. Tešanj, bs Pazarić

ZENICA, Januar 2018. god.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

S A D R Ž A J

OPĆI PODACI	3
1. UVOD	4
2. CILJ PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM	6
3. PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM	6
4. LOKACIJA I OPIS TEHNOLOŠKOG OPISA	8
5. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PREDUZEĆE.....	10
5.1.Sastav otpada	13
5.2.Mjere koje se trebaju poduzeti radi sprečavanja proizvodnje otpada,posebno kada se radi o opasnom otpadu	13
5.3.Odvajanje otpada,posebno opasnog od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovo koristiti	14
5.4.Odlaganje otpada na deponiji	15
5.5.Metode tretmana i/ili odlaganja	15
6. PROCEDURE I UPUTSTVA	16
7. NAČIN ODLAGANJA / ZBRINJAVANJA	17
8. VOĐENJE EVIDENCIJE	18
9. ODGOVORNOST LICE ZA PROVOĐENJE PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM	18
10. ZAKLJUČAK	20
ZAKONSKA REGULATIVA	21

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21,72000 Zenica ; tel : 032/ 445 - 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ;broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005;E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
---	--

OPĆI DIO

1. Podaci o naručiocu plana: HIFA d.o.o. TEŠANJ
 Bukva br.9,74260 Tešanj

2. Podaci o osobama i brojem ovlaštenja koje su izradile plan:

1. Halilović Čazim,dipl.inž.tehnolog,ovlaštenje broj :08/07 ZOP; 16-04/3-170-71/2013 ZNR i Ex 30-03-03-183/17 (Protiveksplozija zaštita električnih i neelektričnih uređaja i instalacija namijenjenih za upotrebu na nadzemnim mjestima,
2. Spahić Mirsad,dipl.inž.elektrotehnike, ovlaštenje broj: 01-153-176/04-MK-E-266/04 i Ex 30-03-03-338/16 Protiveksplozija zaštita električnih uređaja i instalacija namijenjenih za upotrebu na nadzemnim mjestima,
- 3.Prcanović Mahira,dipl.inž.mašinstva, ovlaštenje broj:01-153-73/03-MK-M-192/2003,
- 4.Halilović Nisveta,dipl.inž.arhitekture, ovlaštenje broj:02-04/1374-1986,

3. Podaci o građevini (vrsta zahvata u prostoru, lokacija, investitor):

BENZINSKA STANICA SA PRATEĆIM SADRŽAJEM
 (snabdjevanje tečnim gorivom,unp-om i kućica / kavez za skladištenje plinskih boca)
 BS Pazarić

Investitor : HIFA d.o.o. TEŠANJ, Bukva br.9,74260 Tešanj

4. Naslov plana : PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

5. Mjesto i datum izrade plana : Zenica,Januar 2018 godine

6. Ovjera plana potpisom osoba koje su izradile plan:

1. Halilović Čazim,dipl.inž.tehnolog _____
2. Spahić Mirsad,dipl.inž.elektrotehnike _____
3. Prcanović Mahira,dipl.inž.mašinstva _____
4. Halilović Nisveta,dipl.inž.arhitekture _____

7.Rješenje o imenovanju za izradu plana: broj:ZOD 06/18 od 15.01.2018 godine

8. Broj projekta : A – 06/18

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 - 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

1. UVOD

Prema odredbama Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/03), operator je dužan sve aktivnosti poduzimati i provoditi tako da smanjuje količine i štetne uticaje otpada, unapređuje ponovno korištenje i recikliranje (povrat) otpada i sigurno odlaganje otpada na komunalnoj deponiji. Otpad se odlaže samo ako nije moguće korištenje njegovog materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uvjetima i ako su troškovi ponovnog korištenja nerazumno visoki u poređenju sa troškovima odlaganja.

Operator je dužan koristiti tehnologiju i razvijati proizvodnju na način koji najefikasnije koristi materijale i energiju, stimulira ponovno korištenje i recikliranje proizvoda. U tom smislu operator je dužan ispuniti minimum zahtjeva u pogledu skupljanja i ponovnog korištenja raznih vrsta korisnog otpada i za odlaganje nekorisnog otpada na deponiji. Isto tako, operator je dužan koristiti takve sirovine i osnovne materijale, poluproizvode i ambalažu koji smanjuju upotrebu energije i materijala i čijom upotrebom se smanjuje proizvodnja otpada i ne ugožava okoliš kada postane otpad.

Prilikom izrade ovoga Plana uzete su u obzir odredbe Pravilnika o kategorijama otpada s listama («Službene novine F BiH», broj 9/05) i odredbe člana 2. Pravilnika o uvjetima za prijenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operater< sistema za prikupljanje otpadom («Sl. novine FBIH», broj 9/05).

U cilju potpunog razumijevanja ovog plana, u nastavku se daju pojašnjenja osnovnih pojmoveva koja se koriste u ovom Planu, a proizilaze iz Zakona o upravljanju otpadom («Sl. novine FBIH» broj 33/03):

«otpad» - znači sve materije ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traže da budu odložene u skladu sa jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu;

«komunalni otpad» je svaki otpad iz domaćinstva, kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva;

«opasni otpad» je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i koji ima jednu ili više karakteristika koje prouzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svakom porijeklu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasni i reguliran provedbenim propisom;

«neopasni otpad» je otpad koji nije definisan kao «opasni otpad»;

«interni otpad» je otpad koji nije podložan značajnijim fizičkim kemijskim ili biološkim promjenama. Interni otpad se neće rastvarati, spaljivati ili na drugi način fizički ili kemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno uticati na druge supstance sa kojima dolazi u kontakt na način da prouzrokuje zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtera mora biti neznatna da ne bi došlo do ugrožavanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda;

«vlasnik» je proizvođač otpada i fizičko ili pravno lice koje posjeduje otpad;

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 - 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitekze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
---	--

«proizvođač» je bilo koje lice čijom aktivnošću se proizvodi otpad (originalni proizvođač), ili bilo koje lice koje obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih karakteristika ili sastava otpada;

«odlagač» - je bilo koje lice kojem se isporučuje otpad ili koje obavlja odlaganje takvog otpada;

«operator» je fizičko ili pravno lice odgovorno za bilo koju vrstu aktivnosti upravljanja otpadom;

«upravljanje otpadom» - znači sistem aktivnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i njegovih opasnih karakteristika, tretman otpada, planiranje kontrolu aktivnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavljanje, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i obrazovanje u vezi aktivnosti i radnjama na upravljanju otpadom;

«tretman» znači fizičke, termalne, hemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje, koji mijenjaju karakteristike otpada u cilju smanjivanja količine ili opasnih osobina, olakšavaju rukovanje ili povećavaju porats komponenti otpada;

«povrat komponenti» - znači povrat materijala i energije iz iskorištenih proizvoda ili otpadova u privredni sistem primjenom određenog tehnološkog postupka ili spaljivanjem;

«ponovno korištenje» - znači svaku aktivnost kojom se otpad upotrebljava za namjenu za koju je prvobitno korišten;

«skupljanje» - znači sistemsko skupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada u cilju olakšanja budućeg tretmana;

«transport» - znači promet otpada van postrojenja ;

«skadištenje» - znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše 3 godine, na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravljie;

«odlaganje» - znači bilo koju aktivnost utvrđenu u provedbenom propisu;

«deponija» - znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine zemljišta, uključujući:

-unutrašnja mjesta za odlaganje «npr. Deponija gdje proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na mjestu nastanka),

-stalna mjesta (npr. više od jedne godine) koja se upotrebljavaju za dugogodišnja odlaganja otpada, ali isključujući: objekte gdje nije dozvoljeno skladištenje otpada a otpad spremam za dalji transport u cilju ponovnog korištenja, tretmana ili odlaganja na drugom mjestu,

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

Pridržavajući se uspostavljene prakse u društvu a u skladu sa Bazelskom konvencijom nastali otpad nakon privremenog skladištenja predaje privrednim društvima certificiranim za tu vrstu djelatnosti na neškodljivo zbrinjavanje.

2. CILJ PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM

HIFA d.o.o. TEŠANJ, posvećen je zaštiti životne sredine i održivom razvoju kroz svakodnevno unapređivanje sistema i poštovanje zakonskih obaveza.

Ovo privredno društvo je opredjeljeno:

- da stvara usluge i proizvode na način koji će imati najmanji uticaj na životnu sredinu,zdravlje i život ljudi,
- da ispuni u potpunosti zahtjeve koje pred privredno društvo postavlja zakonodavstvo FBiH i relevantna legislativa EU,
- da stvara povjerenje, dobru volju i saradnju sa lokalnom zajednicom.

Navedena opredjeljenja ostvaruju se kroz dobro rukovođenje, posvećenost i usavršavanje.

Osnovni cilj je podsticanje i osiguranje uslova za integrисано upravljanje otpadom,počev od mjesta nastanka otpada do mjesta njegovog konačnog neškodljivog odlaganja,uz preduzimanje svih neophodnih mjera na zaštiti zdravlja ljudi i okoliša.Radi postizanja cilja pridržavamo se predviđenih prioriteta - hijerarhije u upravljanju otpadom počev od aktivnosti na efikasnijem planiranju,izbjegavanju nastajanja otpada,ponovnoj upotrebi i reciklaži otpada.

Dugoročni cilj upravljanja otpadom je podizanje svijesti svih zaposlenih u odnosu na problematiku otpada,racionalnom korišćenju ulaznih materijala,sigurnom skladištenju i neškodljivom odlaganju - zbrinjavanju otpada.

3. PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša operater postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola izrađuje plan o upravljanju otpadom.

Plan za upravljanje otpadom stimuliše Društvo da informišu sami sebe o količinama i vrstama otpada koji proizvode i stimuliše mjere kojima će se smanjiti proizvodnja otpada i ponovo korištenje ili reciklaža ostatka.

Kod novih postrojenja plan za upravljanje otpadom se prilaže kao dodatak zahtjevu za dobijanje dozvole u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

Kod postojećeg postrojenja plan se izrađuje i šalje nadležnom organu u periodu od šest mjeseci.

Planovi za upravljanje otpadom privrednog društva se ažurira svake pete godine ili nakon promjene u radu postrojenja.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

Slijedeći okolinske propise i preporuke uspostavljen je sistem upravljanja nastanka otpada i ekonomskih i okolinskih konsekvenci tog nastanka,kao dio sistema okolinskog upravljanja. Sastavni dio ovog sistema je i Plan upravljanja otpadom koji se odvija prema internim procedurama i uputstvima privrednog društva.Svi interni propisi biće korigovani i inovinirani u skladu zakonskom regulativom FBiH.

Usklađenost sistema upravljanja organizacijom nastanka otpada i ekonomskih i okolinskih konsekvenci tog nastanka,kontrolisće se internim i eksternim auditima.

U skladu sa članom 19. Zakona o upravljanju otpadom /Službene novine FBiH,broj ;33/03, izrađuje se i ažurira Plan upravljanja otpadom.

Plan upravljanja otpadom je cijelovit dokument koji u sebi sadrži : zakonsku osnovu, Konvencije,eksterne uputstva,usvojene Standarde,definicije i skraćenice,kategorije otpada u Društvu,internu dokumentaciju kao i načine odlaganja/zbrinjavanja i količina otpada.

ZAKONSKA OSNOVA

- *Zakon o upravljanju otpadom (Sl.novine FBiH br. 33/03),*
- *Zakon o izmjenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom (Sl.novine FBiH br. 72/09),*
- *Pravilnik o sadržaju Plana prilagodbe upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje preduzima nadležni organ (Sl.novine FBiH br . 9/05)*
- *Pravilnik o kategorijama otpada sa listama (Sl.novine FBiH br . 9/05)*
- *Pravilnik o postupanju s otpadom koji se nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat (Sl.novine FBiH br . 9/05)*
- *Pravilnik o uvjetima za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatora sistema za prikupljanje otpada (Sl.novine FBiH br . 9/05)*
- *Uredba o selektivnom prikupljanju,pakovanju i označavanju otpada (Sl.novine FBiH br . 38/06),*
- *Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (Sl.novine FBiH br . 64/09) i*
- *Zakon o zaštiti na radu (Sl.list SR BiH br. 22/90).*

KONVENCIJE

- *Bazelska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju,Bazel,22.03.1989.Stupanje na snagu : 05.05.1992.god. (Sl.glasnik BiH br .31/00),*
- *Dopuna Bazelske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju,Brisel,1997.god.*

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJU I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ Benzinska stanica Pazarić Januar. 2018 godine
--	---

4. LOKACIJA I OPIS TEHNOLOŠKOG PROCESA

BENZINSKA STANICA SA PRATEĆIM SADRŽAJEM za snabdjevanje tečnim gorivom,unp-om i kućica / kavez za skladištenje plinskih boca Hifa d.o.o. Tešanj bs Pazarić u mjestu Pazarić, općina Hadžići uz magistralni put . Pristup predmetnoj lokaciji obezbijeđen je preko pristupnog asfaltiranog puta, koji je priključen na magistralni put M17 Mostar –Sarajevo. Lokacija posjeduje potrebnu infrastrukturu (električna energija, sanitarna voda, pristupni put itd.), potrebnu za formiranje privrednog subjekta.

Na ovoj lokaciji su izgrađeni slijedeći objekti:

1. Benzinska stanica (poslovni objekat),
2. Sistem za skladištenje i izdavanje tečnih goriva
3. Sistem za skladištenje i izdavanje UNP-a i
4. Kućica / kavez za skladištenje plinskih boca.

1. *OBJEKAT BENZINSKE STANICE (poslovni objekat)* se sastoji od prizemlja;

Prizemlje : prodajnog dijela, kancelarije poslovođe, garderobom,ostave, WC muški,WC za invalide.

Osnovna djelatnost je prodaja:

- Nafte i naftnih derivata
- Auto opreme
- Auto kozmetike
- Ulja i maziva za putnički i teretni program
- Filtera za motorna vozila
- Roba široke potrošnje

2. *Sistem za skladištenje i izdavanje tečnih goriva* ukupnog kapaciteta 120 m^3 (za oko 300 kupaca na dan i četvoronedeljnju rezervu goriva) sastoji se od 2 podzemna rezervoara sa dvostrukim plaštrom zapremine po 60 m^3 ,pregrađeni zidom na dva dijela: od $10 \text{ m}^3 + 50 \text{ m}^3$, $30 \text{ m}^3 + 30 \text{ m}^3$,cjevovoda,3 automata – dva dvostrana i jedan jednostrani (3 proizvoda) za točenje goriva i kontrolne šahtove rezervoara. Pumpni automati opremljeni su sistemom za vraćanje ugljovodoničnih para.

U rezervoarski prostor se skladište slijedeća tečna goriva:

a) R1 BAS EN 590 eurodizel EUD	- 10 m^3	$10 \times 0,825 = 8,25 \text{ tona}$
b) R2 EN 228 bezolovni benzin (BMB 95)	- 50 m^3	$50 \times 0,73 = 36,5 \text{ tona}$
c) R3 BAS EN 590 eurodizel EUD 5	- 30 m^3	$30 \times 0,825 = 24,75 \text{ tona}$
d) R4 BAS EN 590 eurodizel EUD 5	- 30 m^3	$30 \times 0,825 = 24,75 \text{ tona}$

UKUPNO :	120 m³	ili	94,25 tona
----------	--------------------------	------------	-------------------

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJU I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

Rezervoari imaju odušne cijevi sa odzračnim ventilom i požarnom zaštitnom mrežicom. Rezervoari su postavljeni na armirano betonske temelje i pričvršćeni ankerima protiv isplivavanja.

Pumpni automati imaju pumpu sa filterom,separator gasova,volumetar,elektronsko brojilo,savitljive cijevi sa pipcem koji ima automatski ventil za zatvaranje.Postavljeno je dva pumpna automata 2x4,sa po četiri obostrana istakačka mjesta tečnih goriva /dva automata) i jedan jednostrani sa tri istakačka mjesta.

Cjevovodnom instalacijom spojeni su pumpni automati sa rezervoarom pomoću čeličnih cijevi,sa nagibom 5% prema rezervoaru.

Sve površine,gdje su položene cijevi,nasuto je 25 cm debelim slojem pijeska (granulacija pijeska - 2 mm).Površina je ravna i ide od dna probaja šahtova na automatima do dna probaja šahtova na rezervoarima.

Oprema spremnika je pokrivena poklopcem, kako bi se zaštitali od mogućeg oštećivanja i neovlaštenog rukovanja.Uz spremnik se nalazi i odgovarajuća protupožarna oprema.

Transport goriva

Sve vrste goriva se na benzinsku stanicu dopremaju u autocisternama .

Istakanje goriva u ukopane spremnike

Odvija se na uređenom auto-istikalištu , s direktnim utakanjem u rezervoare.Derivati se istaću preko fleksibilnog crijeva, koje je na oba kraja spojeno vodotjesno.Kod istakanja derivata primjenjuje se sistem povrata para , tako da ne dolazi do emisije parne faze u atmosferu .

Plato auto - istakališta izvedeno je od materijala otpornog na derivate , a njegova odvodnja riješena preko pročistača ulja , masti i ostalih naftnih derivata , čime se sprječava zagađenje podzemlja . Rezervoari imaju automatski sistem zaštite od prepunjjenja , te automatsku dojavu procurivanja , vezanu na kontrolnu tačku u objektu benzinske stanice.

Rezervoari su čelični , s dvostrukom stjenkom , antikorozivno zaštićeni i prije puštanja u rad ispitani tlačnom probom .

3. *Sistem skladištenja i izdavanja UNP-a (SKID jedinica) ukupnog kapaciteta 5,0 m³, sastoji se jednog nadzemnog rezervoara,cjevovoda,pumpe i automata za plin.*

U rezervoarski prostor se skladišti smjesa propan-butan:

a) UNP- ukapljeni naftni plin (autoplín) – 5,0 m ³	5,0 x 0,54 = 2,7 tona
UKUPNO :	5,0 m ³ ili 2,7 tona

Sva tehničko-tehnološka rešenja su usklađena sa važećim tehničkim propisima za transport i korišćenje tečnog naftnog gasa (*Pravilnik o izgradnji postrojenja za tečni naftni gas i o usklađivanju i pretakanju tečnog naftnog gasa, „Sl.list SFRJ“ br. 24/71 i 26/71*), a ugrađena oprema je usaglašena sa JUS i DIN standardima.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 - 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

Rezervoari za UNP

Rezervoari za UNP se izrađuju od sitnozrnih konstrukcionih ugljeničnih čelika, zavarivanjem. Rezervoar je isporučen za nadzemnu ugradnju za skladištenje UNP-a. Rezervoar je opremljen sa svom potrebnom i propisanom zapornom i sigurnosnom armaturom, opremom, mjernim i sigurnosnim uređajima, koje predviđaju propisi. Na rezervoaru su postavljeni potrebni priključci i to:

- Sonda termometra
- Magnetni mjerač nivoa
- Priklj. razv. glave sigurnosnog ventila
- Manometarska slavina, manometar
- Mehanički mjerač nivoa
- Priključak za reviziju
- Rezervni priključak
- Priključak za drenažu

Svi ovi priključci su pored propusnih cijevnih zatvarača (ravnih zapornih ventila i kuglastih slavina) snabdjeveni ventilima protiv loma cijevi (za ograničenje protoka). Priključak za ispuštanje taloga i nečistoća (drenažu) je snabdjeven sa dva cijevna zatvarača (dvije kuglaste slavine).

4. Kućica / kavez za skladištenje plinskih boca

Objekat montažnog tipa od vruće cinčanih kvadratnih čeličnih profila 40x40 mm (skelet, krov), 30x30 mm (vrata, podkonstrukcija za masku), L 40x40 mm i 15x15 mm (polica i dno) i čelične mreže okanca 100x200 mm, postavljen na betonsku površinu. Omogućeno prirodno provjetravanje svih strana (zidovi, dno, krov). Osnova dimenzija 123 x 292cm, ukupne visine 2,70 m.

Vrata snabdjevena standardnim okovom u skladu sa otvaranjem vrata, i bravama za zaključavanje sa kompletom ključeva.

Finalni pokrov kaveza je od čeličnog trapeznog plastificiranog lima LTP 45 (43/180) d=0,7mm, sakriven iza krovnog vijenca.

Podloga bez mogućnosti prikupljanja statičkog elektriciteta i bez mogućnosti iskrenja.

Dozvoljena količina za skladištenje je 30 (trideset) boca.

Objekti su infrastrukturno priključeni prema uslovima dobijenim od strane nadležnih Institucija.

5. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PREDUZEĆE

Proizvođači otpada i operatori postrojenja ili pogona za tretman otpada, kojima je izdata dozvola dužni su nadležnom organu koji je izdao dozvolu dostaviti godišnji izvještaj o ispunjenju uslova iz dozvole do 31. marta naredne godine za prethodnu godinu.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitekze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
---	--

Porijeklo

Otpad koji se generira na lokaciji benzinske stanice HIFA d.o.o. Tešanj u Pazariću nastaje na slijedećim lokacijama:

- Uskladištavanje i točenje tečnih goriva i autoplina i
- Otpad nastao kao nusproizvod procesa prečišćavanja otpadnih voda

Vrsta prema ključnom broju

U skladu s Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama FBIH («Sl. novine FBIH», broj 09/05) propisane kategorije otpada sa listama, prema osobinama otpada i djelatnostima iz kojih potječe otpad, te obaveza njihovog korištenja. Otpad se svrstava prema osobinama i djelatnostima iz kojih potječe u dvadeset grupa. U skladu s članom 4. Pravilnika, za potrebe upravljanja otpadom, proizvođač otpada je klasificirao otpad koji nastaje u privrednom društву HIFA d.o.o. TEŠANJ, BENZINSKA STANICA za snabdjevanje tečnim gorivom, un-p-om i kućica / kavez za skladištenje plinskih boca, što je prikazano u Tabeli 1. Otpad označen (*) se prema Pravilniku smatra opasnim otpadom.

Tabela 1. Klasifikacija otpada koji će nastajati u objektu Benzinska stanica

KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA	MJESTO NASTANKA OTPADA	MJESTO ODLAGANJA	JEDINICA MJERE	KONAČNO ZBRINJAVANJE
OPASNI OTPAD					
13	OTPADNA ULJA I OTPAD OD TEKUĆIH GORIVA (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05, 12 i 19)				
13 02 06*	sintetska ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje	ostava, prodavnica, parkinzi i mesta za istakanje goriva i plina	u posebnim posudama u mini servisu (NATPIS OPASAN OTPAD)	0,13 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 05 02*	muljevi iz odvajača ulje/voda	separator masti i ulja	iz taložnika i separatora direktno u auto cisternu	1,30 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 07	OTPADNA ULJA I OTPAD OD TEKUĆIH GORIVA				
13 07 01*	mazut i dizel	istakanje i utakanje tečnih goriva (skladišni rezervoari i pumpni automati)	kontejner	0,04 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 07 02*	benzin	istakanje i utakanje tečnih goriva (skladišni rezervoari i pumpni automati)	kontejner	0,012 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 07 03*	ostala goriva (uključujući mješavine)	Istakanje i utakanje tečnih goriva (skladišni rezervoari i pumpni automati)	kontejner	0,027 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
20	KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ DOMAĆINSTVA I SLIČNI OTPAD IZ INDUSTRIJSKIH I ZANATSKIH POGONA I IZ USTANOVA) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO PRIKUPLJENE SASTOJKE				
20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali materijal koji sadrži živu	zamjena neispravnih cijevi	kontejner	0,016 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21,72000 Zenica ; tel :032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ;broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005;E – mail ; arhitekze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
---	--

KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA	MJESTO NASTANKA OTPADA	MJESTO ODLAGANJA	JEDINICA MJERE	KONAČNO ZBRINJAVANJE
NEOPASNI OTPAD					
08 03	OTPAD OD PROIZVODNJE, FORMULACIJE, PRODAJE I PRIMJENE TISKARSKIH BOJA				
08 03 18	otpadni štamparski toner koji nije naveden pod 08 03 17	prodavnica, kancelarija	plastična posuda	0,002 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15	OTPADNA AMBALAŽA				
15 01 01	ambalaža od papira i kartona	prodavnica i kancelarija	kontejner	0,40 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 02	ambalaža od plastike	prodavnica i kancelarija	kontejner	0,40 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
16	OTPAD KOJI NIJE DRUGDJE SPECIFICIRAN U KATALOGU				
16 01 03	stare gume	brzi servis	prostor za odlaganje starih guma	0,7 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20	KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ DOMAĆINSTVA I SLIČNI OTPAD IZ INDUSTRIJSKIH I ZANATSKIH POGONA I IZ USTANOVA) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO PRIKUPLJENE SASTOJKE				
20 01 01	papir i karton	prodavnica i kancelarija	kontejner	0,06 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 03	ostali komunalni otpad	od čišćenja kruga benzinske stanice	kontejner	0,6 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitekze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
---	--

5.1. Sastav otpada

Hemijski sastav sirove nafte može prilično varirati jer ovisi o vrsti nafte, tj. o izvornom tipu i zrelosti organske tvari i njezinu očuvanju u ležišnim stijenama te o uvjetima u sedimentacijskom okolišu. Prosječni je elementarni sastav nafte (maseni udjel hemijskog elementa): 84 do 87% ugljika, 11 do 14% vodika, 0,1 do 3% supora(najviše 7%), 0,1 do 0,6% dušika (najviše 3%), 0,1 do 1,5% kisika (najviše 2%), 0,01do 0,03% teških metala (oko 40 metala).

Sirova nafta pretežno se sastoji od velikog broja različitih ugljikovodonika.

To su: zasićeni ugljikovodici, i to alkani (parafini) od metana do asfaltena i cikloalkani (ciklopafin ili nafteni), u prvom redu derivati ciklopentana, zatim aromatski ugljikovodici (benzen, alkilbenzeni, naftalen, alkinajtaleni), smole i asfalteni. Alkani su prisutni u visokim koncentracijama, a manja je zastupljenost naftena, aromata i dr. S obzirom na gustoću razlikuju se lagana nafta (gustoća manja od 854,1 kg/m³),srednje teška nafta (gustoća veća od 933,1 kg/m³).

Prema sastavu, nafta može biti: parafinska, parafinsko-naftalenska, naftenska, aomatsko-prijelazna, aromatsko-naftenska i aromatsko-asfaltna.

Sadržaj sumpora u gorivu strogo ograničen. Teška dizel goriva sadrže do 5% sumpora, dok je sadržaj sumpora u lakim dizel gorivima kod nas ograničen na 0,5 % za D1, odnosno 1% za D2. U većini zapadno evropskih zemalja sadržaj sumpora u dizel gorivu je 0,035 g/l. Sadržaj sumpora u domaćim benzinima iznosi do 1%, dok je u Evropi sadržaj sumpora u benzinu ispod 0,05 %.

Voda u gorivu se javlja kao slobodna, higroskopna ili u vidu emulzije.

Mehaničke primjese u gorivu su najčešće rđa, koksne čestice i pijesak.

Kada se govori o UNP-u, treba razlikovati dva stanja – kapljevito i plinovito, te tri faze; kapljevita, parovita i plinovita. Pojam stanja je vezan na agregatno stanje, a faze uz ponašanje plina u zatvorenom spremniku pri određenim uvjetima. Za prelazak iz jedne faze u drugu, odnosno stanja, treba dovesti ili odvesti toplinu.

Osnovni su sastojci ukapljenog naftnog plina zasićeni niži ugljikovodici propan i butan, tvari koje se pri normalnim uvjetima nalaze u plinovitom stanju, no već pri tlaku od 1,7 bar prelaze u kapljevito stanje, pri čemu im se volumen smanjuje čak 270 puta. I upravo je to glavni razlog njegove izuzetne prihvatljivosti za upotrebu – prevozi se i skladišti kao kapljevina, a koristi kao plin.

5.2. Mjere koje se trebaju poduzeti radi sprečavanja proizvodnje otpada, posebno kada se radi o opasnom otpadu

- Tehničke mjere i skladištenje tečnih goriva.
- Pretakanje obavljati na mjestima namjenski uređenim prema propisima.
- Koristiti ispravnu opremu i uređaje uz pridržavanje sigurnosno tehničkih mjera od strane za to stručno osposobljenih i izvježbanih zaposlenika.
- Posebno voditi brigu o spojnim mjestima da bi se spriječilo moguće ispuštanje.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ Benzinska stanica Pazarić Januar. 2018 godine
--	---

- Pridržavati se mjera zaštite na radu i zaštite od požara.

Proizvod nema klasičan otpad, osim u slučaju nemamjnog ispuštanja tečnih goriva.

A ukoliko je došlo potrebno je utvrditi područje opasnosti i spriječiti istjecanje i izljevanje u vodotokove, kanale, drenažne sisteme i tlo iskopavanjem zaštitnog jarka, ograđivanjem vrećama napunjennim suhim pijeskom, zemljom ili glinom. Omogućiti dobru ventilaciju prostora. U slučaju većih istjecanja obavijestiti Službu Civilne zaštite .

Iz oštećenog spremnika pumpom predviđenom za upotrebu u potencijalno eksplozivnoj atmosferi pretočiti materiju u praznu cisternu – spremnik. Ukloniti ostatak s tla koristeći adsorpcijska sredstva (piljevinu, pijesak, mineralne adsorbense i druge inertne materijale).

Otpadni materijal i uklonjeni kontaminirani površinski sloj tla staviti u spremnike i čvrsto zatvoriti, te do zbrinjavanja skladištiti. Predati na zbrinjavanje pravnim osobama za zbrinjavanje opasnog otpada, ovlaštenim od strane ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

5.3. Odvajanje otpada, posebno opasnog od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovo koristiti

Privredno Društvo HIFA d.o.o. TEŠANJ je izradilo procedure i uputstva u kojima je definisano :

- otpad koji nastaje u Društvu (mjesto nastanka,vrste otpada u skladu sa listama,sastva otpada i količine;
- mјere koje se preduzimaju radi sprečavanja produkcije otpada,posebno opasnog otpada;
- odvajanje – sortiranje otpada,posebno opasnog od drugih vrsta otpada,kao i otpad koji će se ponovo koristiti;
- odlaganje otpada na deponije i
- neškodljivo zbrinjavanje nastalog otpada.

1. Urađena proceduru sa ovlaštenim preduzećima za prikupljanje , transport i preradu otpada sa kojima imaju Ugovore za transport,privremeno skladištenje do konačnog neškodljivog zbrinjavanja,uz primjenu odgovarajućih mјera zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika i okoliša.

2. Urađena uputsvo za pretakanje iz autocisterne u podzemne rezervoare i istakanje goriva u rezervoare motornih vozila sa skicama.

3. Održavanjem čistoće kruga,definisani su zadaci,izvršioci,organizacija posla održavanja kruga kompleksa benzinske stanice i praćenje količine čvrstog komunalnog otpada.

4. Selekcija – klasifikacija komunalnog otpada na mjestu nastanka,način odlaganja, preuzimanje,odvoza na mjesto za odlaganje i dinamika odvoza kao i odgovorna osoba.

5. Zaposlenici vode redovnu evidenciju o količini čvrstog komunalnog otpada.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

5.4. Odlaganje otpada na deponiji

Otpad se skladišti na mjestima koja su tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada u skladu sa ovim zakonom.

Uvažavajući zakonsku regulativu otpad se ovlaštenim preduzećima za prikupljanje , transport i preradu otpada predaje na neškodljivo zbrinjavanje uz prethodno zaključivanje ugovora sa svakom za ovu vrstu djelatnosti.

Izvještaj o kategoriji i količinama,te o poduzetim aktivnostima se šalju nadležnim Ministarstvima jedanput godišnje.Konačno zbrinjavanje komunalnog otpada će se vršiti redovno na gradskoj deponiji kamionima općinskog javnog komunalnog preduzeća prema ugovoru.

5.5. Metode tretmana i/ili odlaganja

Tretman otpada obuhvata fizičke, termičke, hemijske ili biološke procese uključujući i razvrstavanje otpada prije tretmana, koji mijenjaju karakteristike otpada sa ciljem smanjenja zapremine ili opasnih karakteristika, olakšanja rukovanja sa otpadom ili podsticanja reciklaže i uključuje ponovno iskorišćenje i reciklažu otpada.

Tretman otpada obavlja se primenom najboljih dostupnih tehnika i tehnologija u skladu sa ovim zakonom.

Skladištenje otpada na samoj lokaciji, odlaganje i dalji tretman je dat u tabeli.

Vrsta	Odlaganje i dalji tretman
08 03 18 otpadni štamparski toner koji nije naveden pod 08 03 17	U plastične posude, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 05 02* muljevi iz odvajača ulje/voda	Iz taložnika i separatora direktno u auto cisternu,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 07 01* mazut i dizel	U kontejner,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 07 02* benzin	U kontejner,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 01 ambalaža od papira i kartona	U kontejner,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 02 ambalaža od plastike	U kontejner,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 07 03* ostala goriva (uključujući mješavine)	Ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 01 01 papir i karton	U kontejner,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 03 ostali komunalni otpad	U kontejner,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 01 21*fluorescentne cijevi i ostali materijal koji sadrži živu	U kontejner,ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 - 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ Benzinska stanica Pazarić Januar. 2018 godine
--	---

6. PROCEDURE I UPUTSTVA

Dobro upravljanje otpadom, pored pozitivnog ekonomskog efekta, ima i veliki ekološki značaj. Privredno društvo postaje društveno odgovorno, u javnosti se stvara njegov pozitivan imidž, što se implicira na dobre odnose sa javnošću.

Kada je riječ o HIFA d.o.o. TEŠANJ i vrsti otpada koji on generiše, glavne preporuke u postupanju sa otpadom na predmetnoj lokaciji, odnosile bi se na :

- redovno pratiti tržište sekundarnih sirovina,
- sklopiti kratkorčne ili dugoročne ugovore sa privrednim društvima koje otkupljuju sekundarne sirovine i koja posjeduju adekvatne dozvole za bavljenje navedenom delatnosti,
- minimizirati generisanje opasnog otpada čime se smanjuju troškovi njegovog trajnog zbrinjavanja

Ukoliko se ostvari prodaja sekundarnih sirovina, tada su troškovi trajnog zbrinjavanja opasnog otpada, na osnovu svjetskih ekonomskih analiza, pokriveni sa 96% dobiti, od prodaje sekundarnih sirovina.

Privredno Društvo će izraditi procedure i uputstva u kojima je definisano :

- otpad koji nastaje u Društvu (mjesto nastanka, vrste otpada u skladu sa listama, sastva otpada i količine);
- mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja produkcije otpada, posebno opasnog otpada;
- odvajanje – sortiranje otpada, posebno opasnog od drugih vrsta otpada, kao i otpad koji će se ponovo koristiti;
- odlaganje otpada na deponije i
- neškodljivo zbrinjavanje nastalog otpada.

1. Uraditi proceduru sa ovlaštenim preduzećima za prikupljanje, transport i preradu otpada sa kojima imaju Ugovore za transport, privremeno skladištenje do konačnog neškodljivog zbrinjavanja, uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika i okoliša.

2. Uraditi uputsvo za pretakanje iz autocisterne u podzemne rezervoare, mini pretakalište i istakanje goriva u rezervoare motornih vozila i u autocisternu na mini pretakalištu sa skicama.

3. Održavanje čistoće kruga, definisani su zadaci, izvršioci, organizacija posla održavanja kruga kompleksa benzinske stanice i praćenje količine čvrstog komunalnog otpada.

4. Selekcija – klasifikacija komunalnog otpada na mjestu nastanka, način odlaganja, preuzimanje, odvoza na mjesto za odlaganje i dinamika odvoza kao i odgovorna osoba.

5. Zaposlenici vode redovnu evidenciju o količini čvrstog komunalnog otpada.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ Benzinska stanica Pazarić Januar. 2018 godine
--	---

7. NAČIN ODLAGANJA/ ZBRINJAVANJA

Razvrstavanje otpada je postupak određivanja vrste otpada prema porijeklu,karakteru i kategoriji otpada.

Preporuka je da se razvrtavanje vrši odmah na mjestu nastajanja otpada kako se ova operacija ne bi usložnjavala na mjestu privremenog skladištenja.

Odlaganje je zakonita,najmanje poželjna opcija u hijerarhiji postupanja sa otpadom,koja nepodrazumijeva reciklažu,tretman,ponovno korišćenje,regeneraciju ili iskorišćenje energetskog potencijala.

Uvažavajući zakonsku regulativu otpad se ovlaštenim preduzećima za prikupljanje , transport i preradu otpada predaje na neškodljivo zbrinjavanje uz prethodno zaključivanje ugovora sa svakom za ovu vrstu djelatnosti.

Izvještaj o kategoriji i količinama,te o poduzetim aktivnostima se šalju nadležnim Ministarstvima jedanput godišnje.

Proizvođač otpada će sav selektivno prikupljeni otpad predati operatoru, odnosno ovlaštenim preduzećima za prikupljanje , transport i preradu otpada u skladu sa Uredbom o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada («SL. novine FBIH», broj 38/06). Operator preuzima obavezu transporta do konačne prerade otpada, odnosno konačnog zbrinjavanja.

Zbrinjavanje svih nastalih vrsta otpada, neopasnog i opasnog, osigurano je preko ovlaštenih skupljača/obrađivača otpada. Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno se skuplja i skladišti u odgovarajućim spremnicima, kako bi se u najvećoj mjeri mogao predavati na recikliranje i opotrebu.

S obzirom na male količine otpada koji za sada nastaju na lokaciji zahvata, postojeći način skladištenja otpada ocjenjuje se zadovoljavajućim u odnosu na propisane osnovne tehničkotehnološke uslove za skladištenje otpada.

Do sada uspostavljene aktivnosti upravljenjem proizvedenim otpadom na lokaciji zahvata ocjenjuju se odgovarajućima i u skladu su sa zakonskim propisima iz područja upravljanja otpadom. Nositelj zahvata upravlja s proizvedenim otpadom na način da ne ugrožava okoliš i ocjenjuje se da upravljanje otpadom neće predstavljati značajan i štetan utjecaj na okoliš.

Predložene mjere za postupanje s otpadom sadržane su u planu upravljanja otpadom i osim njih nisu potrebne druge mjere:

- glavnina otpada koji nastaje u tehnološkom procesu proizvodnje sakuplja se u dogovarajuće spremnika i predaje ovlaštenom prevozniku/sakupljaču na opotrebu/zbrinjavanje,
- otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno se skuplja i skladišti,

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

- provodi se nadzor nad skladištenjem i odvozom otpada s lokacije, a ovlašteni sakupljači otpada s kojima je sklopljen ugovor odvoze otpad i daju ga na opotrebu/zbrinjavanje o čemu se vodi propisana evidencija,
- dodatno smanjivanje količina otpada može se postići na više načina, a neki od njih, koji se primjenjuju su i:
 - smanjivanje nastajanja pojedinih vrsta i količina otpada optimizacijom proizvodnje
 - nabavkom sirovina i materijala koji kvalitetom omogućavaju nastanak manje količine otpada
 - dodatnom edukacijom djelatnika o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada.

8. VOĐENJE EVIDENCIJE

Proizvođač otpada će voditi evidenciju, odnosno redovno nadzirati aktivnosti na minimizaciji nastajanja svih otpadnih tokova na lokaciji. Potrebno je mjeriti, voditi zapise i vršiti analize kvantitativno-kvalitativnih podataka o otpadnim tokovima, o vrsti i količini otpada.

Evidencija podrazumijeva slijedeće podatke:

Podaci o proizvedenom otpadu i uzrocima njihova nastanka
 Skladištenje otpada
 Uklanjanje i konačno zbrinjavanje otpada.

Proizvođač će za svaku pošiljku otpada pripremiti interni evidencijski list u dva primjerka, čiji jedan primjerak predaje Operatoru a jedan čuva u vlastitoj arhivi. Proizvođač je u obavezi da obezbijedi i eksterni evidencijski list od Operatera. Na osnovu pohranjenih dokumenata se lako utvrđuje tačna količina predanog opasnog i neopasnog otpada i radi plan količina za ubuduće.

Primjer evidencijskog lista je dat u Prilogu br 1.

9. ODGOVORNO LICE ZA PROVOĐENJE PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM I KOORDINATOR ZA OTPAD

Operator postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola kao i proizvođač mora odrediti lice odgovorno za poslove upravljanja otpadom (član 20. *Zakon o upravljanju otpadom* (Sl.novine FBiH br. 33/03) i *Zakon o izmjenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom* (Sl.novine FBiH br. 72/09)).

Odgovorno lice: privredno društvo će naknadno odrediti odgovorno.
Nadležni organ iz člana 11.ovog zakona treba biti obavješten o imenovanju odgovornog lica.

Odgovorno lice dužno je da provodi Plan za upravljanje otpadom.

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

Privredno Društvo treba da ima osobu odgovornu za upravljanje otpadom koja će organizovati ove aktivnosti.Osoba odgovorna za upravljanje otpadom može imati i druge obaveze i odgovornosti u Privrednom Društvu.

HIJERARHIJA UPRAVLJANJA OTPADOM

Direktor

- Opšta zakonska odgovornost za obezbjeđenje ljudskih,materijalnih i sistemskih resursa,
- Opšta zakonska odgovornost za obezbjeđenje usklađenosti sa cjelokupnom regulativom iz oblasti zaštite životne sredine.

Rukovodilac operative

Delegirana odgovornost i autoritet od strane Direktora,za pitanja zaštite životne sredine:

- kontrola procesa sa aspekta zaštite životne sredine,
- odobrenje i obezbjeđenje sprovođenja propisanih procedura u oblasti zaštite životne sredine,
- podsticanje aktivnog učešća svih zaposlenih u upravljanju zaštitom životne sredine,
- koordinacija aktivnosti u oblasti zaštite životne sredine,
- obezbjeđenje adekvatne obučenosti zaposlenih za rad sa opasnim materijama i sprovođenje Plana upravljanja otpadom,
- korektivne i preventivne akcije po pitanjima koja se tiču zaštite životne sredine,
- obezbjeđenje procesa i kontrole sistema neophodnog za sprovođenje Plana uspostavljenost, implemenzaciju i održavanje sistema,
- odnosi sa javnošću po pitanju uticaja na životnu sredinu.

Lice odgovorno za upravljanje otpadom

Specifična zakonska odgovornost koja proističe iz člana 20.Zakona o upravljanju otpadom:

- izrada nacrta plana upravljanja otpadom,
- organizovanje njegovog sprovođenja i ažuriranja,
- predlaganje mjera za primjenu načela hijerarhije upravljanja otpadom,
- praćenje sprovođenja zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom,
- izveštavanje organa upravljanja,
- obezbjeđenje uslova neophodnih za ishođenje dozvola,rješenja od nadležnih organa vezanih za upravljanje otpadom,
- vođenje dokumentacije i evidencije iz oblasti upravljanja otpadom,
- obezbjediti da su zaposleni adekvatno obučeni za rad sa opasnim materijama odnosno za reagovanje u slučaju akcidentnih situacija (izlivanje, rasipanje otpada i sl.),
- da zaposleni poštuju i ispunjavaju propisane procedure iz oblasti zaštite životne sredine;

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJI I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

- obavještavanje prve dvije pozicije o neophodnosti obuke zaposlenih iz oblasti zaštite životne sredine,
- provjera dostupnosti i ispravnosti opreme za slučaj incidenta/akcidenta,
- interna istraživačka radnja po pitanju incidenata vezanih za životnu sredinu pod nadzorom direktora ili direktora proizvodnje,
- sačinjavanje izveštaja za korektivne/preventive mjere nakon identifikacije problema vezanih za zaštitu životne sredine i
- odabir podizvođača u pogledu ispunjenosti uslova sa aspekta zaštite životne sredine.

10.ZAKLJUČAK

Plan upravljanja otpadom se realizuje kroz uputstva a u skladu sa postojećom regulativom FBiH o upravljanju otpadom.

Upravljanje otpadom vrši se uz preduzimanje svih mjera koje osiguravaju da se sve aktivnosti upravljanja otpadom izvode bez ugrožavanja zdravlja ljudi,bez stvaranja štete i bez ugrožavanje prirode (voda,zrak,tlo).

PRILOG 1.

PRIMJER EVIDENCIJSKOG LISTA

Vrsta nastalog otpada	Oznaka /klasifikacija/	Proizvedena količina kg ili m ³ (A)	Količina za koju je određeno deponiranje kg ili m ³ (B)	Količina za koje je određen neki drugi oblik konačnog tretmana (spaljivanje,i sl.) kg ili m ³ (C)	Naziv operatora za transport i tretman broj ugovora
Ukupno:					

Napomena : Dopisati potreban broj redaka u skladu sa brojem različitih vrsta otpada kaje nastaju na lokaciji.

Direktor :

 ARHITEKT ZENICA d.o.o. DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE, INŽINJERING, IZGRADNJU I PROMET Ulica Šerbin sokak broj 21, 72000 Zenica ; tel : 032/ 445 – 060 ; fax : 032/445-061 Kantonalni sud Zenica : reg.br.subj.upisa 1 – 5023 ; broj rješenja registracije 043-0-Reg-08-004008 , Identifikacijski PDV broj :218024410005 P.B : 4218024410005; E – mail ; arhitektze@bih.net.ba	HIFA d.o.o. TEŠANJ <i>Benzinska stanica Pazarić</i> Januar. 2018 godine
--	--

ZAKONSKA REGULATIVA OD ZNAČAJA ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

1. *Zakon o upravljanju otpadom (Sl.novine FBiH br. 33/03),*
2. *Zakon o izmjenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom (Sl.novine FBiH br. 72/09),*
3. *Zakon o komunalnoj čistoći Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo», broj 11/97),*
4. *Pravilnik o sadržaju Plana prilagodbe upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje preduzima nadležni organ (Sl.novine FBiH br. 9/05),*
5. *Pravilnik o kategorijama otpada sa listama (Sl.novine FBiH br. 9/05),*
6. *Pravilnik o postupanju s otpadom koji se nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat (Sl.novine FBiH br. 9/05),*
7. *Pravilnik o uvjetima za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatora sistema za prikupljanje otpada (Sl.novine FBiH br. 9/05),*
8. *Uredba o selektivnom prikupljanju,pakovanju i označavanju otpada (Sl.novine FBiH br. 38/06),*
9. *Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (Sl.novine FBiH br. 64/09) i*
10. *Zakon o zaštiti na radu (Sl.list SR BiH br. 22/90).*

KONVENCIJE

1. Bazelska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju,Bazel,
22.03.1989.Stupanje na snagu : 05.05.1992.god. (Sl.glasnik BiH br .31/00),

2. Dopuna Bazelske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom
odlaganju,Brisel,1997.god.